

Ajánlatunk: Mátra múzeum — Gyöngyös

www.matrainfo.hu

 www.facebook.com/matrajovoje

10 nap 10 kiállítóhely a Mátrában
Kiadja: Mátra Jövője Turisztikai Egyesület
Felelős szerkesztő és kiadó: Kápolnai Nagy Ágnes
Fotók és nyomdai előkészítés: Leokhars Bt. — Kápolnai Tibor
Nyomdai produkcó: VM Verso Kft.
Készült 2015-ben.
A szövegek és fotók szerzői jogi védelem alatt állnak,
azok felhasználásához a kiadó írásbeli engedélye szükséges.
A kiadvány térítésmentesen kerül terjesztésre.

Rózsaszentmárton — Lignitbányászati emlékház

 Szo 14.00–16.00,
illetve előzetes
bejelentkezéssel

 200 Ft

A települést a mátraaljai lignitbányászat bölcsőjének is nevezik, itt kezdődött el a lignit kitermelése az 1890-es évek végén. A fellendülést az 1918-ban létrehozott Mátravidéki Szénbányák Rt. megalakulásától számítják. Az emlékház az 1904-ben épült iskolaépületben kapott helyet. Az emlékház udvarán látható a József lejtős akna, mely Ursitz József Kossuth-díjas bányamérnökről kapta a nevét. A szabadtéri kiállításon a mélyművelésű bányákban használt rönkfákból összerakott máglyarakással találkozunk, gumihevederes szállító szalaggal, pajzsfronti elemekkel, vasúti sín csilléssel, egy diesel mozdony személyszállító kocsikkal (népes). Ez utóbbi, több más tárggyal együtt a Mátrai Erőmű ajándékaént került ide. Az emlékház kiállítótermében a lignitbányászattal kapcsolatos kézi és gépi eszközöket, bányász egyenruhákat, ásványi kőzeteket, bányászati világítási eszközöket lehet megtekinteni. Az épület másik felében a Mátra egyetlen iskolatörténeti gyűjteménye kapott helyet. A bányászmulat jelzi a településre vezető úton kiállított E-303-as kotrógép, szintén a Mátrai Erőmű jóvoltából.

3036 Rózsaszentmárton, Hunyadi út 2. • Tel.: 37/384-127

Parád — Asztalos Johák kiállítás

 03.15–12.31.
K–V 10.00–16.00

 250 Ft

Asztalos Johák fafaragó kiállítása Parádon, a volt tűzoltószertár épületében látható. Asztalos Johák 1924-ben született szellér családban, kisfiú korában kezdett el faragással foglalkozni. A kiállításon láthatóak az életnagyságú faragott szobrok, amelyek élethűen ábrázolják az itt élő, elsősorban mezőgazdaságból élő emberek mindennapjait. Az első emberalakot ábrázoló szobrát édesanyjáról alkotta. Asztalos Johák valamennyi szobrát egyetlen fából faragta ki. A szobrok élő, valóságos alakok után készültek, többek között a cigány házaspár alakja, vagy a betyár Sobri Jóska és Rózsa Sándor szobra. Történelmi alapú faragásai közül kiemelkedik a Rákóczi Ferenc születésének 300. évfordulójára készült díjnyertes pályaműve „A Rákóczi szabadságharc története”. A Magyarország történetéből merítette a Vészereződés és Csodaszarvas üzése című munkáit. A palócok világát idézi az Itatás és Palóc asszony gyerekkel alkotásai. Az 1960-as évektől a mester lakásán működött a múzeum, melyet halála (1980) után özvegye gondozott. Az ő halála után 2006-ban Parád Önkormányzata vásárolta meg és működteti a hagyatékot.

3240 Parád, Kékesi út 2. • Tel.: 36/544-072, 30/236-4500

Parád — Kocsimúzeum

 04.01–09.30.
K–V 10.00–17.00
10.01–03.31.
K–V 10.00–16.00

 500 Ft

Parádfürdő legnevezetesebb látnivalóját az 1870-es évek elején Ybl Miklós tervei alapján építtette gróf Károlyi György. Az uradalmi istállót díszes külseje és vörös márvánnyal díszített belső kialakítása miatt Cifra istállónak nevezik. Az első teremben a kerékgyártó, a bográn és a lakatos mesterség eszközeivel ismerkedhetünk meg. A második teremben találjuk a különböző korok kocsijait. Láthatók vadászokcsik, amelyek a 19. században Angliából terjedtek el báró Wesselényi Miklós és gróf Szechenyi István utazásait követően. Az itt látható esztergomi díszhintó a 18-19. század fordulóján készült, a megrendelő a Habsburg család volt. A bemutatott kocsik nagy része a Kölber testvérek műhelyéből került ki, ők voltak az 1800-as években a legnevesebb kocsigyártók Magyarországon. A kiállítás legrepresentatívabb járművei az országházi és az esztergomi díszhintók. A különleges magyar hajtókocsik közül több is látható. Az ún. cseklézi típusú, félfedeles „Esterházy” kocsit főleg az ország nyugati részében használták. Érdemes megnézni a Cifra istállóban a szép lovakat is. A lovaspályán lehetőség van lovaglásra is.

3240 Parád, Kossuth u. 217. • Tel.: 36/364-083

Recsk — Bányászati kiállítás

 05.01–09.05.
Sze–V 10.00–17.00

 300 Ft

Az 1943-ban elkészült épület belső faszkezetét máramarosi fenyőkből készült eredeti famennyezete teszi rendkívül szépé. Az épület eredetileg Bányász Kultúrotthonnak készült, és a mára már megszűnt ércbánya tartotta fenn. A település önkormányzata felújította és 2000-ben adta át a kiállítást, mely bemutatja az ércbányászat egyes emlékeit. Több mint 200 esztendeje indult meg az ércutatás a Mátra hegység északkeleti részén. A recski bányászat története visszanyúlik az 1780-1805 közti évekre, az 1840-es évektől kezdődően folyt a felszínközeli arany- és rézérczek üzemi méretű bányászata. A háborús időszak alatt az érckészletek csökkentek, a termelés leállt, csak 1951-ben indult újra, majd 1979-ben végleg leállt a termelés. A bányászatban használt eszközök mellett több mint 150 ásványt, féldrágakövet tekinthetnek meg a látogatók. Az előtérben egyedülálló módon Magyarország kőbányászatának néhány emléke látható. A gazdag fotóanyagban több különlegesség is látható. Az egyik legkedveltebb tárgy az a vödör, melyen mészlő kicsapódás látható. Az udvar fedett részében bányagépek kaptak helyet.

Recsk, Várbükki út 10. • Tel.: 36/477-129, 20 /935-9043

10 nap kiállítóhely a Mátrában

Mátra Jövője Turisztikai Egyesület

Kerecsend – Hagyományok háza

Kedd, csütörtök,
illetve előzetes
bejelentkezéssel

Díjmentes

Az 1818-ban épült ház nagy értéke, hogy a házat a régi leírások és rajzok alapján az eredeti állapotban állították vissza. Jellegzetessége a feliratos, mintás tűzfal, valamint az oszlopos, könyöklős tornác. A belső helyiségekben a hagyományos paraszti életforma köszön vissza: a tisztaszoba, konyha eredeti bútorokkal, berendezési tárgyakkal. Néprajzi eszközök kerültek a nyári konyhába is. Mini panoptikum is lehetne a gyűjtemény, hiszen szinte minden szobában egy-egy életnagyságú személy teszi valóságshúvé a környezetet, így a tisztaszobában idős nő ül, a nyári konyhában munkában megfáradt parasztember pihen. A hátsó szobában a község történetével összefüggő fényképek, térképek, apróbb tárgyak láthatók, itt látható Kerecsend szülöttjének, Mezei István filmoperatőr hagyatékának egy része is. Olyan népszerű filmek operatőre volt, mint a Tüskevár és a Tenkes kapitánya. Érdekes látnivaló a fészerben kiállított, kenderfeldolgozással kapcsolatos tárgyak gyűjteménye. Az udvaron sütőkemence, szőlőprés, szekerek, valamint mezőgazdasági eszközök láthatók. A Hagyományok háza évente visszatérő, különböző rendezvényeknek is a színhelye.

3396 Kerecsend, Bereksori út 49. • Tel.: 36/550-320

Markaz – Patkolt tojás kiállítás

Előzetes
bejelentkezéssel

Díjmentes

László Gyula első tojását ötvenéves korában patkolta, egy tévéműsorban látott patkolt tojást, izgatta, vajon meg tudja-e ő is csinálni. Majd egy év telt el, mire kialakította az első saját motívumait. A legbüszkébb arra a tyúktojásra, amin 148 darab patkó van. A kisebb tojással, mint a fűrtőjás, kevesebb a gond, de hamarabb törlik. A nagyobbaknak, mint a strucc- vagy az emutőjás, kemény a héja, azokat már érdemesebb gyémántfejú fúróval megmunkálni. A beszerzés sem másodlagos kérdés, a fehér héjú tojásokat Németországból és Hollandiából hozzák. A patkókat maga készíti forrasztóval, lágy fémből, lapításos technikával. A patkolt tojásai zsűrítettek, ám a népi iparművészeti tojásoknál ragaszkodnak a népi hagyományok betartásához: a tojás héját nem szabad festeni vagy kezelni, és a természetes tojáshejra csak patkó kerülhet. Igazi különlegessége a templomtojás, a templom főhajója strucctojás, a torony japán tyúktojás, az oldalhajó pedig lúdtojás. A belseje is teljesen berendezett oltár, padosor, festmények, harang, minden, ami kell.

3262 Markaz, Jókai út 28. • Tel.: László Gyula 30/286-5654

Aldebrő – Gazdaház

Előzetes
bejelentkezéssel

200 Ft

Aldebrő sváb eredetű település a Mátrában, az 1740-es évek elejétől jött létre ezen a néven, a középkori Csal falu helyén. 1747-ben Grassalkovich Antal adománylevelet nyert Mária Teréziától a debrői vár és az egész uradalom királyi jogaira. Grassalkovich Antal első ténykedései közé tartozott az, hogy a gyér lakosságú területre megfelelő mennyiségű telepest hozzon, így került német ajkú lakosság a vidékre. A Gazdaházban került elhelyezésre a Debrői Hárslevelű bor megalkotójának, Rácz Pálnak a hagyatékát őrző emlékszoba, valamint azok a helytörténeti, néprajzi anyagok, melyekkel a községalapító német ősökre emlékeznek. Kialakították az 1900-as évek elejét idéző sváb szobát korabeli bútorokkal. Mellette található a konyha, ahol a régi konyhai eszközök kerülnek bemutatásra. Elkülönítve kaptak helyet a régi mezőgazdasági munka és állattartási eszközök, valamint a szőlőtermesztés, a borászkodás és a dohánytermesztés eszközei. A kendertermesztés és feldolgozás tárgyi emlékeiben is gyönyörködhetünk.

3353 Aldebrő, Vörösmarty út 1. • Tel.: 36/480-001

Bodony – Kincsház

Naponta
10.00–18.00

500 Ft

Kevéssé felfedezett aprócska zsákfalú, melyet Parádról érünk el. Számtalan régi, szép porta fogadja a látogatókat, ám természeti értékeit sem ismerik sokan, így a Panoráma utat a Kopaszra, ahonnan pazar kilátás tárul elének. A Kiskata-réti víztározó a környék egyik legjobban kiépített horgásztava. Az ősszel ide látogatók este a tó környékén szarvasbikák bögsét is megtapaszthatják. A „Múlt és jelen” múzeuma Fejes László és családjának a gyűjteménye. Les Gábor fazekas, népi iparművész műhelye is csodákat rejt. Munkáiban az erdélyi fazekasság gazdag motívumvilága elevenedik meg. A Kincsház régi idők emlékét őrzi. Gál Krisztina és férje keze munkáját dicséri a felújított ház és a népi motívumgyűjtemény. Ennek épülete egykor nyári konyhaként szolgált. A falak vidáman tarkállanak a sok-sok díszes tányértől, szövött és hímzett falvédőktől, faragott tárgytól, amelyek mind-mind a „régiek emberek” keze munkáját dicsérik. A vendégek kecsketejéből készült termékeket kóstolhatnak és vásárolhatnak.

3243 Bodony, Dózsa Gy. út 4. • Tel.: 30/930-6835

Mátraszentimre – Mátra Ásványház

06.01–08.31.
naponta 10.00–18.00
05.01–05.31.
P–V 10.00–18.00
09.01–04.30.
P–V 10.00–16.00

500 Ft

A múzeum bejáratánál hatalmas térkép szemlélteti a mátrai ásványlelőhelyeket. A gyűjtemény különlegessége, hogy hazánkban egyedülálló módon egy működő ásványciszoló műhely életébe is bepillantást nyerhetnek a látogatók. A mintegy 150 m²-es kiállítóterben a Magyarországon és Romániában talált ásványokon kívül a nagyvilág ásványai is megtekinthetők Kubán, Marokkón át Dél-Afrikáig. A tárlók mellett ismertető táblák igazítanak el az ásványok megjelenési formáiról, fényeiről, a fossziliákról. A mikroásványok rejtett világa iránt érdeklődők a kihelyezett mikroszkópok segítségével tanulmányozhatják az apró csodákat. Az UV kamrában az ultraibolya fény ásványokra gyakorolt hatását lehet megfigyelni, a gyerekek pedig kipróbálhatják az aranymosást is. Kicsik és nagyok egyaránt részt vehetnek a múzeum által szervezett ásványgyűjtő túrákon. A múzeum emellett több szolgáltatással is várja a látogatókat, így hozott, vagy az ásványház által kínált ásványokat csiszolnak, gyűjtött és bepiszkolódott ásványokat tisztítanak.

3235 Mátraszentimre, Arany J. u. 11. • Tel.: 30/488-1775

Ferencesek Műemlék Könyvtára

H–P 10.00–12.00
Szo 10.00–13.00

250 Ft

A könyvtár Magyarország egyetlen középkori kolostor-könyvtár műemléke, a magyar könyvalkotás, a kódexírás első műhelye. 1475-ből származó oklevél szerint már éltek ferencesek Gyöngyösön, így a könyvtár alapítása is erre az időszakra tehető. A kolostor könyvtárában tizenhatezer kötet található, közülük 170 ősymotatvány. A magyarországi legrégebbi nyomtatott könyvritkaság 1998-ban került elő egy befalazott rejtékhelyről. Ez az 1462-ből származó ún. Fustus-Biblia. A könyvtár mai berendezését, a könyvszekrényeket a 18. században ferences testvérek készítették. EU projekt keretében megújult a templom mellett a középkori épület-együttes. A felújítás során számos értékes iratot, például egy 1664-ből származó pápai oklevelet is találtak. Tudományos szenzáció, hogy a templom mellékhájójában két befalazott falfülkére akadtak. A padozat szintjénél kezdődő fülkéket valószínűleg a 17-18. században alakították ki. Kibontásukkor nem kis meglepetésre kiderült, hogy egy tökéletes, ma is használható, ősi gyóntatófülkére bukkantak.

3200 Gyöngyös, Barátok tere 2. • Tel.: 37/311-971